

19. szám.
Május 9-én 1863.

Megjelenik minden szombatnapon egy íven sokféle képpel ellátva.
Előfizetési ár: Egész évre jan.—dec. 6 frt., 6 óra jan.—jul. 3 frt., és három óra jan.—mart. 1 frt. 50 kr. — Előfizethető minden postahivatalnál és könyvtárnál. —
Kiadó hivatal: Pest, egyetem-utca 4-ik szám.

XIII. kötet.

ELSŐ MÁJUS.

Óh be szép vagy első Május!
Zöld a mező, a fű között
Ezer millió pimpimparé
S rajta ezer millió bogár.

Óh be szép vagy első Május!
Fák belepve virághóval
Piros hóval a barackfák,
Az orgonafák lilával.

Óh be szép vagy első Május!
Lánykák szednek gyöngyvirágot
S osztogatják az ifjaknak,
Egy-egy csomót tiz krajczárért.

Óh be szép vagy első Május!
Gazda alkuszik zsidóval
Repezjére, mely virágzik,
S gypjújára, mely legel még.

Óh be szép vagy első Május!
Csattogány zeng minden ágon,
Dallal, illattal dús a lég.
— — De nem ott ám, hol én ülök.

K—s M—n.

TALLÉROSSY ZEBULON LEVELEI MINDENVÁRÓ ÁDÁMHOZ.

Tekintedezs baratom uram!

Legyen szíves kirek alazatosan, ha mosd felmegy Bicsbe, egytal az ín ügyemben is eljarnyi. Eddigeli mindennap, de minden aldota nap elolvastam Fügetlenbül vizirczikeket elejitül vígejeig; megtetem szorgalmatosan sta-

tusirt, alamboldogsagairt mit meg ne tene jo hazafi is alampolgar. De mar, igazan megvalom, kintelen vagyok *penzionaltatasomír* folyamodni.

Alazatos szolgálja

Tallerosy Zebulon.

A HAL A SZÁRAZ FÖLDÖN.

(Vége.)

A tánczközben sok hely megürült, minél fogva a házi asszony leültetett maga mellé és azután discouráltunk. A grófné igen kellemes társalkodó: az ember nem is gondolná, hogy grófné; ha egy rémgondolat nem bántott volna, egészen jól éreztem volna magamat mellette.

Ez a rémgondolat az volt, hogy nemsokára vacsorára hinak; vacsora fölött toasztokat mondanak; engemet is felköszöntenek; nekem azt vissza kell adnom, a házi asszonyt is fel kell köszöntennem. Mit mondjak? Szent Apolló.

Próbált-e már valaki toasztot kigondolni, mikor jobbrul balrul beszélnek hozzá? Aztán nekem az a szokásom van, hogy mikor valami jó gondolatot akarok kisütni, olyankor mindig a körmömet szoktam rágni. Itt most azt se tehetem, mert keztyü van rajta. Mit mondjak a toasztban?

„Hazám elsőrendü fénycsillagai.“

Megint belebeszélnek. A grófné azt akarja megtudni, hogy voltam-e már Schweiczban? Hogy ne lettem volna!

„Hazám első fényü rendcsillagai.“

Már meg egy másik kontesz szól közbe. Nem is értettem, hogy mit mondott. Fő a fejem a mondandó toaszttól.

„Hazám elsőrendü csillagai! El vagyok telve. . . (Csak tudnám, hogy mivel vagyok eltelve?)“

Most meg már vége a táncznak, az a zongorázó ember odajön hozzám s kiveri az egész toasztot a fejemből.

— Barátom, jöjön vacsorálni.

— Mingyárt, édes barátom.

Tudom én, hogy mikor kell vacsorálni menni? Már erre megtanított Dobsa. Majd mikor a háziasszony feláll, akkor én nyujtom neki a karomat s bevezetem a táblához. A házi asszony és a többi asszonyságok pedig még mindig ülve maradnak a salonban.

Én töröm először a toasztot a fejemet, másodsor pedig azon, hogy mi az ördög az, hogy a mellékeremben úgy zörögnek a poharak. Csak nem teszik tán a férfiak azt a gorombaságot, hogy a dámák nélkül kezdjenek a soupirozáshoz? Azok ugysegéljen megtették. Mikor másnap ezért Dobsát elővettem, még neki állt feljebb, hogy mért nem distingváltam jobban? a mire hitak, nem volt „Soupée,“ hanem csak „thé dansant“ olyankor a hölgyek csak théat, meg csemegét kapnak; s a mellékeremben a férfiak állva falatoznak hideg vastag ételeket, meg borfélét isznak.

Most pedig már csak nem hagyhatom itt a grófnét, azzal a szóval, hogy de bizony csak harapjunk valamit. Még azt gondolná, valami prózai ember vagyok.

Hanem a grófnének több esze volt. A mint az inasok holmi czukros perezeket, meg ananász marmeládot serviroztak a grófnéknak; odaintett nekik, hogy számomra meg hozzanak realisabb tartalmu czikkeket; hoztak is rögtön tányért kést villát; de asztalt meg nem hoztak, a mire mindezt letegyem.

Nem ettem volna egy félvilágért; hogy ennyi grófné nézze azt, hogy én mint rágok

egy darab fácán czombot? Nem kell, semmi sem kell. Elutasítottam mindent egész noblesszel. Hanem mikor utoljára valami pástétomot hoztak eléem, az nagyon csábitott; ezt csak megkóstolom. A kik vettek már belőle, mind ott hagyták a külső pirított haját; mintha tudnák, hogy én a piritottját nagyon szeretem. Ebből metszettem magamnak egy darabot s hozzá fogtam, hogy majd megeszem.

Elkezdtém rágni. Hát ez a pástétó? Hát ez az, a mit az urak úgy szeretnek? Hisz nem vagyok én kukoricza-daráló-gép; hogy ezt szét tudjam morzsolni. Valjon mivel rágják ezt meg a mágnások? Utoljára meg úgy beleragadt a fogamba, hogy ki nem tudtam onnan csalogatni. A mit lenyelhettem belőle, az tudom, hogy a kritikánál is jobban meg fogja fekünni a gyomromat.

De legalább nem kell rá toasztot mondanom.

Históriai adoma.

II-ik Mucius.

Pápai deák korunkban tanulgattuk öten együtt a históriát. Fel voltunk lelkesülve az öreg előadásain. Épen Porsenna hadjárata volt a napi renden. A melyik ifju, azon hősök neveinek emlegetésekor sem érez lelkében magasztosultságot — a kik ebben a korban szerepeltek: és ezt a históriát is csak robothan tanulja: az jobban teszi ha az unalmas betűk helyett ásóhoz, kapához folyamodik. Arról beszélgettünk mi is: a melyik históriai egyéniséggel rokonszenvezünk leginkább? ki egy, ki mást mondott. De mindenek közt Muciusnak, a Scaevolának adtuk az elsőséget négyen. Nincs a világon olyan nagy, vagy szent dolog, a minek valaki az emberek közül avagy csak ellenmondási viszketegből is ne contradikálna. — Sz. Józsi az e korban szerepelt hősök legkisebbikének nevezte őt, sőt még kicsinylőleg is beszélt róla: „a bizony, mond, nem volt valami nagy virtus, a kezit a tűzbe dugni; hogy ha az ő nevét is felírná a história, legott mind a két kezét a tűzbe tenné, és olyan hirnévért, mint a milyen Muciusé, kész volna még lábait is tűzben sütögetni.“

Mi persze jól kinevettük hetykélkedéseért, s a mint ingerlénk őt csipkedő észrevételeinkkel, behoztatott egy dió nagyságu eleven szentet, kivágta az asztra tenyerét, a tüzet tenyere közepébe tétette; s egy szisszenés nélkül ott tartotta, míg a tűz, az

Azután egyszer csak elkezd a társaság ritkulni. Egyik másik ember eltűnik; bucsuzás nélkül; azon kezdem észrevenni magamat, hogy most mingyárt magam maradok a grófnéval, meg azzal az emberemmel, a kit csak per barátom uram czimezgetek.

— Én is mennék már, csak a házi urat keresem, hogy bucsut vegyek tőle.

— Hisz itt áll ni; szól a grófné rámutatva.

Hát az én emberem, a kit utoljára klavirmesternek néztem, volt maga a háziur.

No akkor aztán oldalogtam haza. Hogy jóvá tegyem a hibámat, odakinn minden inast excellentiás urnak szólitottam.

Szerencsémre még nyitva a Zrinyi; egy asztalnál három kozák pálinkáztatta magát egy balekkel, odaültem ötödiknek. Markir! nekem is egy pohár papramorgót; aztán gyere, segíts lehozni a keztyűm.

Óh be boldog az ember *ittthon!*

égés okozta hójag vizétől el nem aludt. Fél évig hordozta tenyerében legénykedése gyümölcsét; és a historia, a háládatlan, nem írta nevét a Muciusé mellé, nem még azértsem, a miért és a hogy és a hol, Lős halállal halt meg. Csak mi, a kiknek lelkünk fele volt, ha néha össze jöhetünk egy-egy lopva letörült könyccseppel adózunk kedves emlékének, és sokszor, igen sokszor emlegetjük a II-ik Muciusat.

Visszavonás.

Mult tudósításomban azt irtam, hogy az a bizonyos kőbányai pincebeomlási második calculus 75 egész perczig tartott.

A számokban telhetetlen értekező ur, mint halalom azt vitatja, hogy ez rálogás; mert a számolás csak $74\frac{1}{2}$ perczig tartott, abból is $19\frac{3}{9}$ rész perc lélekzetvételeire esik. Ezen állítása bebizonyítására a legközelebbi ülésen még egyszer elő akarja adni a téves képleten alapuló arithmetikai számáradatot.

Hogy illetően szerencsétlenségtől megóvjam a tudományos Akademiát ezennel ünnepélyesen kinyilatkoztatom, hogy az én óráim nem csalhatatlan chronometer s hogy inkább jövőben minden lélekzetvétele $\frac{1}{60}$ rész percznek megstrichlázok.

Miről is ezen kötleveletem hitelesen kiadom.

Gyárfás.

Illustrált népdal.

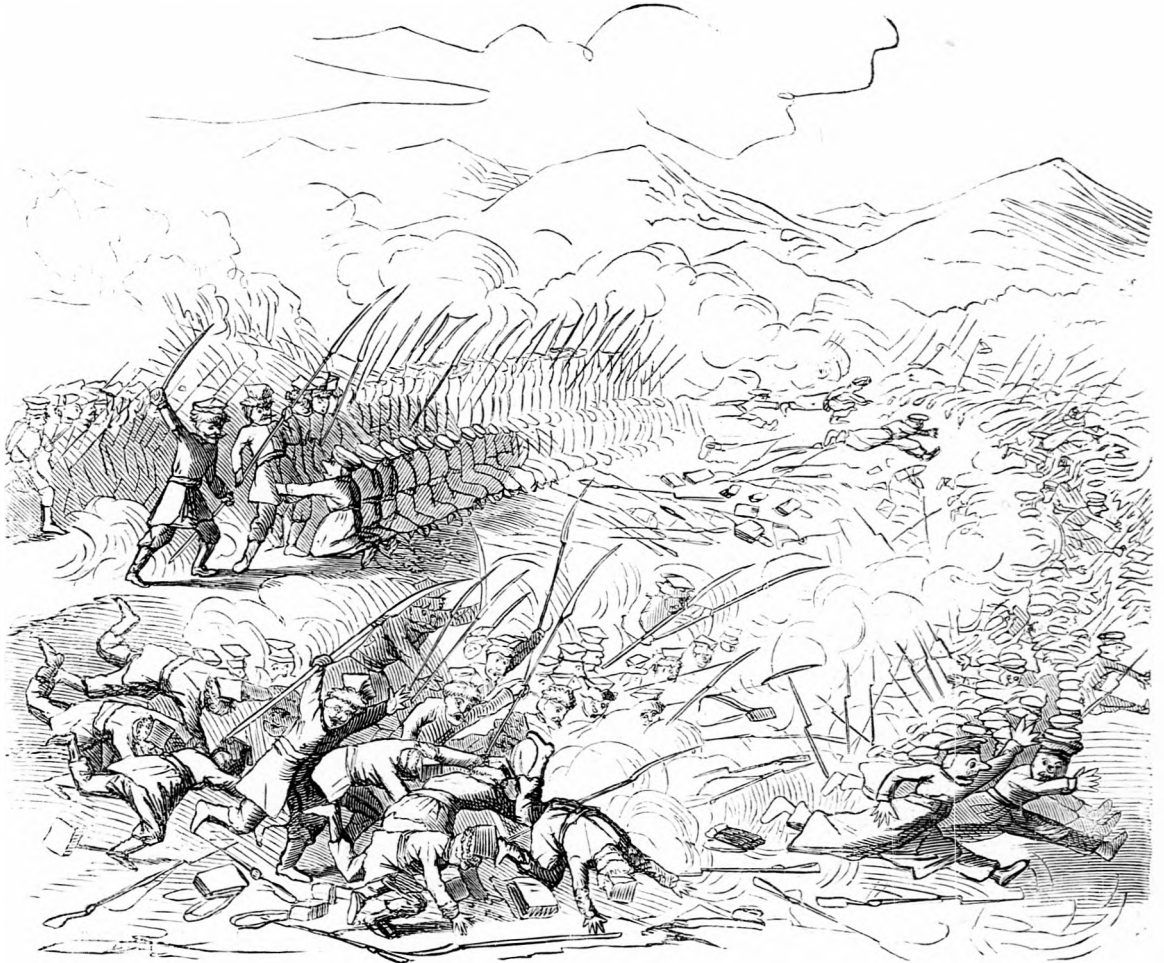

Gyere be rózsám, gyere be,
Csak magam vagyok idebe.

Muszka hadijelentés.

A varsói orosz hivatalos „Dziennik“ ezeket írja : „Kukoroff orosz ezredes Koklaklewnél egy lázadó [csapatot 180 werstnyi kergetés után utólért, meg-, szét- és összevisszaverte. A lázadókból elesett 200, elfogatott 100; orosz egy sem maradt a csatatéren.

Hogyan képzeli ezt magának *Gyárfás* a valóságban :

(Kétszáz lengyel az oroszok által eldobott fegyverekbe és tarisznyákba botolva elesik; száz lengyel öltönye szárnyát megfogják a kegyelemért esedező oroszok; a lengyelek ezeket elbocsátják s így : egy orosz sem marad a csatatéren.)

Rendszabályozott lángész.

Sokszor tapasztalt igazság, hogy jó tettért jót nem kell várni.

Ezt ismételve tapasztalta egy pesti lap szerkesztője, ki védelmére kel egy költőből színészsze vált rendszabályozott lángésznek s jutalmul irgalmatlanul megtámadtatott általa.

A rendszabályozott lángészt egész Németország irodalma megrendszabályozta automimikai előadásait illetőleg. Egy pesti lap tárczairója olyan tulságos magasztalást irt magyar szavaltáról, hogy gunynak is nagyon éles volt; egy másik lap azután megróta amazt, a különben is kedélybeteg költőt mért keseríti el még jobban

Most a kedélybeteg költő rendszabályozott lángészének egész hevével megrohanja védelmezőjét jó hosszú cikkben, melyhez azonban roszul választotta meg a helyet, mert tulajdonképen az „Üstökös“-be vaió s mint ilyet ezennel reclamáljuk.

Terjedelme nem engedi, hogy egészen átvegyük; de egyes részletei annyira mulatságosak, hogy nem lehet olvasóinkat megfosztani tőlök.

Miután előadta, hogy a lovagias porosz király után a gunyolódó tárczairó volt az egyetlen, ki tehetségét teljesen méltányolta s jellemét tökéletesen rehabilitálta, reactionariusnak nevezi védelmezőjét. Aztán így folytatja :

„Milyen joggal tiltakozik ön (az én megdicséretésem ellen?) Ki ön? Semmit mondó vezércikkéi olvasói is alig ismerik ön nevét. Író ön? Hol vannak művei? Ön csak közember a journalistika seregében, hol csak a tiszteknek szabad véleményt mondaniok. Mi köze önnek viz-politikus a humanitással s miért avatkozik az aesthetikába, mely oly messze áll öntől, mint a tábornok a lovásztól? Hogy bátorkodik ön egy költőről azt állítani, hogy egyszersmind nem színész; hát nem ígérte meg ön nekem, hogy ha Schylockot jól eljászom, megkoszoruz. Én roszul szavaltam Shylockot s ön mégis megkoszoruzott. Hát ez humanitás? Nem hallottam én önt nagyon roszul szavalni, magyarul egy magyar szerkesztő házi szinpadán, hol rendesen németül szoktak játszani, mi? Nem kapaszkodott ön ott egy kis magyar babér után s nem érdemelte meg a szalmacsutkát, mi? Aztán bántottam én önt ezért, leránczigáltam, holott én lángész, még pedig rendszabályozott lángész vagyok, mi?

Hátrább az agarakkal! Háromszor tettem invasiót Magyarországra; bejöttem első korszakában N. N. N. N. N. N. és N. N. nagyszerű írók magasztaltak; második korszakban X. Y. Z. roppant nevű írók dicsőítettek; a harmadik periodusban B. O. X. G. legnagyobb nevű irodalmárok harsogtatták nevem dicsőségét; figyelembe veendő, hogy van köztök egy gróf és egy báró. Ezek cikkeiket megörzendem az utókornak.

Vajjon nem oly szellemi testőrsereg becsületbeli legióját képezik-e ezek, minőt bizonynyal egy király sem tud fölmutatni?“

Az idézett nevek közt van ugyan egy pár szellemi *fuhrueser* is a legjavából, mi azonban nem tartóztatja a rendszabályozott lángészt, hogy önmagát még három hasábon keresztül magasztalja.

A magyar szerkesztő német szinpadán magyarul declamáló német journalista most már elmondhatja : „Undank is der Welt Lohn!“

Gyárfás.

Borkoresolyák.

= — Ej! de meleg van itt! mond a k—i bíró, kit a helybeli mérnök magához hiva egy pohár borra; „szinte izzadok a hőségben, pedig kályhát se látni a szobában; hát még a mellékszobában, a honnan ide beeregetik a meleget! ott aztán az ember nyilván meg is sül.“

— Jaj, lássa bíró uram, mond a mérnök a „Meisner“-féle fűtésnél szokásos réshez vezetvén őt, ez az ugynevezett „Luftheitzung“, a többi szobámban is így van. Itt csupán ezt a kis ajtócskát az ember kinyitja s bebocsátja a meleg levegőt.

— No ezt még nem tudtam! jegyez meg a bíró (látván hogy a többi szobában sincs kályha) — sok pénzt adok ki fára télen át, hanem mihelyest haza érek, tüstént neki állok az öreg fejszével s minden szobában lyukat vágok a falba! — de ajtót nem teszek rá, hadd jöjön be rajta a meleg levegő éjjel nappal!!

= No játszatok már valamit, — mond egy az üzletbe menő apa, zongorát tanuló két leányához — régen tanultok, hadd hallom mit tudtok. Én a „Normát“ tudom, mond az egyik; én meg a „Marthát“ mond a másik. — No hát ülj tek a zongorához. — Hát ki játszik először? kérdezi az egyik leány? — Jaj, fiam nincs nekem annyi időm, hogy egymásután hallgathassalak benneteket, játszatok egyszerre mindketten.

= Szenvedélyes madártojás-gyűjtő volt gr. Cs.; egyszer ujoncz inasával az erdőben barangolva valami igen ritka madártojást lelt, a mit azonnal természetesen nagy ovatossággal ki is fujt; e működése közben csak ugy oda vetve monda : szeretném tudni van-e még benne valami? — Mindjárt megmondom én, szól az inas, ki a tcjást markon ragadva egy nyomással összezuzta, s aztán nyitott tenyerén a tojás töredékeit a grófnak odanyujtván, monda : „Lássa, tekintetes gróf ur, egészen üres.“

KAKAS MÁRTON EMLÉKLAPJAIBÓL.

Hogy lehet az ember nagyságos ur?

Felment a vidéki vőlegény Pestre, megvásárolni a szükséges kocsit és hozzá illő lószerszámot. Hogy ez lehetőleg csinos legyen, Pest egyik elsőrendű szíjgyártó mesterét kereste föl.

- Mivel szolgálhatok? kérdé a mester.
- Lószerszámra van szükségem, lón a felelet.
- Két lóra kíván *uraságod*?
- Nem!
- Vagy talán négy lóra parancsol a *tettes ur*?
- Nem, hanem ötre, monda a fiu.
- Azonnal szolgálok *nagyságodnak*! válaszolt a mester nagy hajlongások között.

Nem mindenkinek tanácsos a kártyavetés.

Szép társaság gyűlt egybe K. orvos névestéje alkalmával. A fiatalság igyekezett a szép lánykakat társasjátékok rendezésével mulattatni. Egyik játék a másikat érte, mégis utóbb már csaknem főnakadtak, midőn P. ur azon indítvánnyal lép föl, hogy ő egy játék *magyar kártya* segítségével minden jelenlevő hölgynek megmondja korát, illetőleg kártya számra kirakja. Ezen elmés ötlet nagyon megtetszett a fiatal hölgyeknek, kik e tekintetben nem féltek az igazság kimondásától. Voltak azonban a korosabbak közt, kik nem igen örvendtek a játéknak s zavarba jöttek. P. urnak könnyű volt a kártyavetés, mert a hölgyeket csaknem gyermekkoruk óta ismerte, s tudta hány évesek. Épen nagyon szigoruan nem is vették a dolgot, nem haragudtak az idősebbek ha egy két évvel fiatalabbaknak mondattak, sem a 14—15 éves lánykák, ha 16 évesekké lettek. P. ur aratta a dicsőséget mesterségével.

Volt azonban a társaságban egy *kisasszony*, ki szeretett mindenki által 20 évesnek tartatni. Ez a kedves kisasszony gyűlölte a fiatalságot, de különösen P. urat, talán azért mivel nem akart egyik is a keserű almába harapni akkor, midőn ananászoknak sem voltak szükében. E szeretetre méltó kisasszony, — kit különben „*Láli*”-nak szoktak volt nevezni, s egy kissé vörös haja is, de foga sajátjából egy sem volt — modoráért és gunyos kifejezéseiért nem kevésbé gyűlöltetett a fiatalok által, legkülönösebben pedig P. ur által, s bántották is egymást a hol és a hogyan lehetett. *Láli* kisasszony azon jó hitben élt, hogy az ő valódi korát P. ur annyival kevésbbé

tudhatja, miután már ő maga sem tudta azt egész bizonyossággal, azért eltökélte magát P. urat megszegyeníteni, e végből oda lép a kártyavetőhöz, s föl-szólitja: vetné ki az ő korát is, ha oly igen ügyes kártyavető, mint minőnek szeretne tartatni.

P. barátunk egész phlegmával de illedelmesen meghajtva magát *Láli* nagysám előtt, csak annyit felelt: „Igen szívesen teszek eleget ohajtásának, de ahhoz *francia kártyát* kérek, mert tetszik tudni szép nagysám — tevé hozzá gunyosolylyal — hogy a magyar kártya csak *harminczkettőből* áll.

Kakas Mártonhoz.

Itt a nagy nap, Szt.-György napja
Va nak szállásváltozások,
Helyet keres kiki másutt.

Uj fészket rak a kis fecske,
Még az Üstökös is megyen
És szállást üt ujabb helyen.

Édes kedves Marczy bácsi
Ki az ördög hitte volna
Hogy ily fennen menjen dolga?

Eddig még csak hébe-korba
El-elmehettünk hozzája,
Felnylt előttünk szobája.

Most csak az a kiváltságos
Duas: Zebulon és Mihály
Járhat bizton ajtóinál.

Könyvek tollak örzék eddig
És most sánczok és fegyverek
Mondhatom, hogy féltett gyerek!

S aztán meddig? Szent Jakabig?
Vagy pláne az itéletig?
No ideje csak eltelik?

Majd elmondja aztán hogy mint
Esett a pünkösdi kácsi.
Édes kedves Marczy bácsi.

Boldog Talan.

Ama bizonyos csizmadia és felelése kérdései és feleletei.

Oraculum. Mikor rossz dolgod van, akkor di-esekedjél, mikor jó dolgod van, akkor panaszkodjál. — Akkor mondj hoppot, mikor beleestél az árokba.

— — Hugó Károly egy pesti német lapban a bécsi újságírókat „Preszbuben“-eknek nevezi el. (S a magyar lapok nem fogják pártjukat? Ezen csudálkozom.)

— — (Mit csinál a principális?) *Románokat* készít. Ezeknek most legnagyobb kelendőségük van nálunk is, Erdélyben is, meg Bécsben is.

— — A makói csizmadiaák kinevezték Lendvay tiszteletbeli csizmadiának. Ez akkor tetszett neki. Most azonban a nemes czéh felszólítja a confráter urat, hogy meg akarván tisztelni nagytiszteletü P. áldor és költő urat, ezennel megbizatik Lendvay, tiszteletbeli majszter ur, hogy varrjon P.-nek egy pár szép csizmát. (Hát erre könnyen felelhet Lendvay. Azt mondhatja, jöjjen ide P. ur, majd *pingálok* neki a lábára egy pár szép tiszteletbeli csizmát — *tintával*.)

— — (Hát az oroszoknak csak nem tetszenek a nagyhatalmak nótái?) Kivéve a magyarét. (Melyiket?) Hát azt, a mit Balázs Gyurka bandája huz neki.

— — (Megint megszűnt már egy pár magyar lap.) Nem szűntek azok meg, csak *ugarolnak*.

— — Az erdélyi országgyűlésre gyorsírók ke-restetnek, a kik egyuttal nyelvmesterek is.

— — A mult héten egy szép tehetségű ismerősünket temették el. (Miben halt meg szegény ilyen ifjan?) Nem halt meg : csak férhez ment.

— — Egy lengyel lapszerkesztőt megöltek. (Miért?) Mert nagyon szerette a bort, meg a me-

nyecskéket. (Csak azért?) Aztán a bor, meg a me-nyecskék sok pénzébe kerültek s az neki nem volt. (Hát azért?) S minthogy pénze nem volt, hát adós-ságot csinált. (És e miatt?) S hogy az adósságokat fizethesse, hát kénytelen volt sokat dolgozni. (S ezért ölték meg?) De bizony először a lengyel urak lap-jába irt a parasztek ellen. (Ugye, hát azért?) Azután hogy az urak pénze elfogyott, akkor meg a demo-kraták lapjába irt az urak és a zsidók ellen. (Üm?) Hogy pedig a demokraták pénze is elfogyott, vég-tére a kormány lapjába irt, urak, demokraták, len-gyelek, zsidók és parasztek ellen. (Azért kár volt megölni; ha a lengyel ügy győz, még bizonyosan nagy patrióta lett volna belőle.)

— — Gróf *Majlát Kálmán* megint egy új bro-churet irt Bécsben. Czime az, hogy „Befellegzett!“ ajánlva a „Vezér“ bámuló előfizetőinek. Ezek a sze-gény „misera plebs praenumerans“-félék is éléne-kelhetik Kölcseyvel : „**Vezérünk** hajh! Magyarok gyászban ül.“

Ki mit csinál?!

A francia gondolkozik,
A porosz mentegetődik,
Az orosz les, ólálkodik,
De a lengyel vére folyik!

Angol *kseftel* . . . hajókázik
A svéd csak néz, s vakarózik
A bajor bujósdit játszik
De a lengyel vére folyik!

A török vár s imádkozik
Spanyol tánczol lóbbálódik
Hát az olasz? . . . sohajtozik
De a lengyel vére folyik!

T. P.

Hogy beszélnek a nemzeti színházban?

A szinpadon : *tótul, ráczul*.
Páholyokban :

Németül és francziául.

A kritika szól *pagányul*;

Vagyunk ugyancsak csunyaúl.

K—s M—n.